

Obsah

Místo vznešeného úvodu	3
1. Základní principy fungování obce a jejích orgánů	15
1.1. Základní znaky právního postavení obce	16
Území obce	
Občané obce	
Působnost obce	
- samostatná působnost obce	
- přenesená působnost obce	
Statutární města a hlavní město Praha	
1.2. Orgány obce a jejich vzájemné vztahy	19
Zastupitelstvo obce	
- členové zastupitelstva	
- pravomoc zastupitelstva obce	
- jednání zastupitelstva obce	
Rada obce	
Starosta obce	
Obecní úřad	
Výbory, komise a zvláštní orgány obce	
1.3. Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce	27
1.4. Mandát člena zastupitelstva obce	29
2. Finance a rozpočet	33
2.1. Soustava veřejných rozpočtů	33
2.2. Rozpočet kraje, obce (územního samosprávného celku)	34
Příjmy rozpočtu	
Místní poplatky	
Nedaňové příjmy	
Kapitálové příjmy	
Přijaté dotace	
Výdaje rozpočtu	
Kapitálové výdaje	

2.3. Vyrovnaný (přebytkový, schodkový) rozpočet	39
Kdy schvalujete schodkový, přebytkový nebo vyrovnaný rozpočet?	
Jak se na rozpočet napojují organizace založené obcí, krajem?	
2.4. Rozpočtový proces	40
Jak řešit nepříznivý finanční vývoj, předluženost?	
Co se stane, není-li rozpočet schválen do konce roku předcházejícího rozpočtovému roku?	
2.5. Hospodaření podle schváleného rozpočtu	43
2.6. Řízení peněžních toků	44
2.7. Zhodnocování dočasně volných finančních prostředků	45
Výběr banky	
2.8. Zadluženost a její vztah k rozpočtovým příjmům	46
2.9. Finanční kontrola	47
3. Hospodaření s majetkem obcí	49
3.1. Základní majetek obce a další nabývání majetku	49
3.2. Koupě a prodeje nemovitostí	52
3.3. Pronájem pozemků a nebytových prostor	54
3.4. Evidence majetku	54
Nemovitý majetek	
Movitý majetek	
3.5. Ochrana majetku	55
3.6. Spravování majetku	56
3.7. Infrastrukturní majetek	58
3.8. Spolupráce obcí ve vztahu k jejich majetku	58
4. Rozvoj obce	60
4.1. Strategický plán	61
Úloha obcí a jejich sdružení	
Úloha krajů	
Strategické plánování jako nástroj regionálního rozvoje	
Metodika a proces strategického plánování	
Vztah strategického a územního plánování	
4.2. Územní plán	64
Co je územní plán a čemu slouží	
Co územní plán obce obsahuje a kde je uložen	
Co v územním plánu zajímá orgány obce	
Co v územním plánu zajímá občany	
Kdo za územní plánování odpovídá	

Jak naložit s námitkami a připomínkami	
Územní plán v každodenní praxi stavebního úřadu	
Územní plán v každodenní praxi obce	
Změny schváleného územního plánu obce	
Návaznosti územního plánu obce	
První možné úskalí územního plánu – „přeurčenost“	
Druhé možné úskalí – nedostatečnost	
Třetí možné úskalí – nesoulad s územním plánem velkého územního celku	
4.3. Místní ekonomický rozvoj	69
Co je místní ekonomický rozvoj?	
Proč se obce mají zabývat místním ekonomickým rozvojem?	
Kdo jsou hlavní účastníci procesu místního ekonomického rozvoje?	
Jaké jsou nástroje místního ekonomického rozvoje?	
Příklady přímých a nepřímých nástrojů místního ekonomického rozvoje	
Přehled nástrojů místního ekonomického rozvoje	
4.4. Příprava projektů, získávání dotací a grantů	72
Co je to projekt	
Projektový cyklus	
Lidé kolem projektů	
Nejčastější rizika a úskalí při přípravě a realizaci projektů	
Příklad projektu	
Metoda rozpisu práce	
Logický rámec	
5. Veřejné služby obcí	76
5.1. Povinnosti obce	77
5.2. Možnosti obce	78
5.3. Zabezpečení a odpovědnost	78
6. Veřejný pořádek a bezpečnost	80
6.1. Nástroje obce k veřejnému pořádku	81
Obecně závazné vyhlášky	
Přestupkové řízení	
6.2. Obecní (městská) policie	81
Vznik, působnost a oprávnění	
Působnost a oprávnění strážníka	
Organizace, technické vybavení a financování	

6.3. Policie ČR a její spolupráce s obcí	82
Postavení	
Základní úkoly	
Neformální spolupráce	
6.4. Veřejný pořádek a bezpečnost při shromážděních	83
6.5. Prevence kriminality	83
6.6. Požární ochrana	84
Práva a povinnosti obcí	
Sbory dobrovolných hasičů	
Hasičský záchranný sbor	
Co se rozumí plošným pokrytím území	
6.7. Integrovaný záchranný systém	85
Systém spolupráce	
Složky Integrovaného záchranného systému	
Koordinace	
Obec za mimořádné situace	
Úloha starosty	
Vznikne-li ve vaší obci mimořádná situace...	
6.8. Krizové řízení	86
Co to jsou krizové situace	
Principy krizového řízení	
Práva a povinnosti obcí	
Stav nebezpečí	
Úloha starosty v krizové situaci	
6.9. Obecně prospěšné práce	87
Ušetřete si obavy!	
Uložení a výkon trestu obecně prospěšných prací, úloha obce	
Proč se vyplatí obecně prospěšných prací využívat	
Závěrečné motto	

7. Sociální a zdravotní politika 91

7.1. Sociální péče	91
Sociální ochrana v České republice	
Sociální politika obce	
Zjišťování potřeb, formulace cílů a opatření	
Role obce	
Role člena zastupitelstva	
Vymezení cílových skupin klientů	
Typy poskytovatelů sociálních služeb	
Možné typy služeb poskytované obcí	
Komunitní péče	

7.2. Zdravotní péče	96
Povinnosti státu, kraje, obce	
Zdravotní politika obce	
Zjišťování potřeb, formulace cílů a opatření	
Role obce	
Role člena zastupitelstva	
Typy poskytovatelů služeb	
Financování zdravotních služeb, služby zabezpečované obcí	
7.3. Menšiny, uprchlíci, azylanti	98
Uprchlíci, azylanti	
Menšiny	
Role obce v interetnických vztazích	
7.4. Podpora zaměstnanosti	100
 8. Školství	 103
8.1. Co obec musí	103
8.2. Co obec může	104
8.3. Role zastupitele	105
 9. Kultura	 107
9.1. Sociokulturní potenciál obce	108
9.2. Kulturní politika obce	108
9.3. Obec a kulturní zařízení	109
Veřejné knihovny	
Muzea	
Divadla	
Kulturní centra	
Informační centra	
Spolky, sdružení, církve, nadace	
Tělovýchova	
9.4. Ochrana památek a jejich regenerace	110
9.5. Financování kultury z obecního rozpočtu	110
 10. Bydlení	 112
10.1. Byty v majetku obce	112
10.2. Výstavba, rekonstrukce, údržba	113
10.3. Privatizace bytového fondu	114

10.4. Nájem bytu	114
10.5. Nájemné a úhrada za poskytované služby	115
10.6. Opatření proti dluhům za bydlení	116
10.7. Role zastupitele	116
10.8. Formy sociálního bydlení	117
10.9. Podpora bydlení	117
11. Životní prostředí	118
11.1. Role zastupitele	119
Praktická doporučení	
11.2. Ochrana přírody	119
11.3. Posuzování vlivů na životní prostředí	119
11.4. Ochrana ovzduší	120
11.5. Ochrana vod	120
11.6. Zemědělství, rybářství, lesní hospodářství	121
11.7. Odpady	121
11.8. Údržba zeleně	122
11.9. Financování péče o životní prostředí	122
11.10. Cesta ke zlepšení životního prostředí	123
12. Doprava	126
12.1. Dopravní sítě	126
Silnice II. a III. třídy	
Dálnice a silnice I. třídy	
Místní komunikace, cesty, cyklostezky	
12.2. Veřejná hromadná doprava osob	127
12.3. Bezpečnost dopravy	128
13. Efektivní organizace a administrativa obce	129
13.1. Moderní personalistika	129
Obec jako zaměstnavatel	
Zaměstnanci	
Vzdělávání	
Odměňování	
Sociální program	

13.2. Vnitřní komunikace	132
Obecní úřad	
Základní vnitřní normy	
Vedení schůzí	
13.3. Kontrolní činnost	133
Podsystém vnitřní kontrolní činnosti	
Podsystém vnější kontrolní činnosti	
Kontrolní výbor zastupitelstva	
14. V demokracii vzájemně komunikujeme	136
14.1. Komunikace s občany	137
Debaty, setkání s občany a ze zákona veřejná jednání obecního zastupitelstva	
Informační vývěsní skřínky	
Radniční zpravodaj	
Informování prostřednictvím mobilních telefonů – SMS	
Výroční publikace	
Den otevřených dveří	
Informace na internetu	
Dopisy, vizitky a drobné tiskoviny	
Předávání informací médiím	
14.2. Komunikace s médii	139
Proč vůbec komunikovat s novináři?	
Tiskové konference	
Tisková zpráva	
Přímé akce pro novináře	
Další praktické rady, které vám práci s novináři usnadní	
14.3. Komunikace s dalšími cílovými skupinami	141
Neziskové organizace	
Podnikatelé	
Státní orgány a instituce	
14.4. Jak komunikovat efektivně a jak předcházet konfliktu	142
Konflikty k životu patří	
Modely řešení konfliktu	
Konflikty můžete řešit efektivněji díky dovednostem	
Chyby při řešení konfliktů	
Jak tedy na konflikt či nedorozumění?	
14.5. Informační a komunikační technologie	145
Informační systémy měst a obcí	
Internet	
Webové stránky	

Elektronická pošta
Elektronický podpis
Skupinové diskuse
Redakční systémy
Mobilní technologie
Stránky měst a obcí
Informační společnost

15. Kraje	149
15.1. Samostatná působnost kraje	150
15.2. Státní správa – přenesená působnost kraje	150
15.3. Vztahy obce a kraje	151
15.4. Dozor nad samostatnou působností kraje	151
15.5. Dozor nad přenesenou působností kraje	152
15.6. Asociace krajů České republiky	152
16. Obce, regiony a Evropská unie	153
16.1. Legislativa Evropského společenství	153
16.2. Co by vás mělo zajímat z politik Evropského společenství	154
16.3. Evropská unie, partnerství a zahraniční spolupráce	155
17. Prosazování zájmu obcí	158
17.1. Evropská charta místní samosprávy	159
17.2. Formy sdružení obcí	159
17.3. Svaz měst a obcí České republiky	160
18. Jak se vyznat v právních předpisech?	162
Přílohy	167
Evropská charta místní samosprávy	167
Adresář ministerstev a krajských úřadů ČR	173
Rejstřík	177